

Všeobecné záväzné nariadenie

Obec Horná Mariková v súlade s ustanovením § 6 ods. 1 zákona č. 369/1990 Z.z. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov, v zmysle § 2 písm. d) zákona č.416/2001 Z.z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a vyššie územné celky a v zmysle zákona č.448/2008 Z.z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní v znení neskorších predpisov

vydáva

Všeobecné záväzné nariadenie obce Horná Mariková č. 2/2009 o opatrovateľskej službe

Článok I. Úvodné ustanovenia

- (1) Toto všeobecné záväzné nariadenie (ďalej len „VZN“) upravuje pôsobnosť obce Horná Mariková vo veciach
- rozhodovania o odkázanosti na opatrovateľskú službu,
  - poskytovania opatrovateľskej služby
  - spôsobu určenia a výšky úhrady, spôsobu platenia za poskytovanie opatrovateľskej služby

Článok II. Opatrovateľská služba

- (1) Opatrovateľskú službu ako druh sociálnej služby možno poskytovať občanovi s trvalým pobytom v obci Horná Mariková na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku.
- (2) Opatrovateľská služba je sociálna služba poskytovaná fyzickej osobe, ktorá
- je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby a jej stupeň odkázanosti je najmenej II podľa prílohy č. 1 tohto VZN,
  - je odkázaná na pomoc pri úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o svoju domácnosť a základných sociálnych aktivitách podľa prílohy č. 2 tohto VZN.
- (3) Opatrovateľskú službu nemožno poskytovať fyzickej osobe,
- ktorej sa poskytuje celoročná pobytová sociálna služba,
  - ktorá je opatrovaná fyzickou osobou, ktorej sa poskytuje peňažný príspevok na opatrovanie podľa osobitného predpisu¹⁾ s výnimkou, ak sa tejto osobe poskytuje ústavná zdravotná starostlivosť v zdravotníckom zariadení, alebo ak sa jej poskytuje odľahčovacia služba, alebo ak sa poskytuje opatrovateľská služba v rozsahu najviac osem hodín mesačne,
  - ktorej sa poskytuje peňažný príspevok na osobnú asistenciu podľa osobitného predpisu¹⁾,
  - ktorej je nariadená karanténa pre podozrenie z nákazy prenosnou chorobou a pri ochorení touto nákazou.

1) Zákon č.447/2008 Z.z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Článok III. Posudková činnosť

- (1) Lekárska posudková činnosť na účely posúdenia odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej osoby je hodnotenie a posudzovanie zdravotného stavu fyzickej osoby, pričom posudzujúci lekár vychádza z lekárskeho nálezu vypracovaného zmluvným lekárom tejto osoby.
- (2) Na základe výsledkov posúdenia vypracuje posudzujúci lekár lekársky posudok, ktorý obsahuje stupeň odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby a termín opätovného posúdenia zdravotného stavu fyzickej osoby.
- (3) Sociálna posudková činnosť na účely posúdenia odkázanosti fyzickej osoby na pomoci inej osoby je posudzovanie individuálnych predpokladov, rodinného prostredia a prostredia, ktoré ovplyvňuje začlenenie fyzickej osoby do spoločnosti. Vykonáva ju sociálny pracovník Spoločného obecného úradu v Jasenici.
- (4) Výsledkom sociálnej posudkovej činnosti je sociálny posudok, ktorý obsahuje znevýhodnenia fyzickej osoby v oblasti sebaobslužných úkonov, úkonov starostlivosti o svoju domácnosť a pri základných sociálnych aktivitách podľa prílohy č.4 k zákonu o sociálnych službách v porovnaní s fyzickou osobou rovnakého veku a pohlavia bez nepriaznivého zdravotného stavu.
- (5) Na základe lekárskeho a sociálneho posudku sa vyhotovuje posudok o odkázanosti na opatrovateľskú službu, ktorý obsahuje
  - a) stupeň odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej osoby,
  - b) znevýhodnenie fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím alebo s nepriaznivým zdravotným stavom v oblasti sebaobslužných úkonov, úkonov starostlivosti o svoju domácnosť a pri základných sociálnych aktivitách,
  - c) návrh druhu sociálnej služby,
  - d) určenie termínu opätovného posúdenia zdravotného stavu.

Článok IV. Konanie vo veci odkázanosti na opatrovateľskú službu

- (1) Konanie o odkázanosti na opatrovateľskú službu sa začína na základe písomnej žiadosti fyzickej osoby o posúdenie odkázanosti na opatrovateľskú službu, ktorá obsahuje meno a priezvisko fyzickej osoby, ktorej sa má poskytovať opatrovateľská služba, dátum narodenia, adresu pobytu, rodinný stav, štátne občianstvo, druh sociálnej služby a potvrdenie poskytovateľa zdravotnej starostlivosti o nepriaznivom zdravotnom stave a táto žiadosť sa podáva obci.
- (2) Ak fyzická osoba vzhľadom na svoj zdravotný stav nemôže sama podať žiadosť o posúdenie odkázanosti na sociálnu službu môže v jej mene a s jej súhlasom podať žiadosť aj iná fyzická osoba.
- (3) Opatrovateľskú službu možno poskytovať aj pred nadobudnutím právoplatnosti rozhodnutia o odkázanosti na sociálnu službu.
- (4) Posudok o odkázanosti na sociálnu službu je podkladom na vydanie rozhodnutia o odkázanosti na opatrovateľskú službu.
- (5) Na konanie o odkázanosti na sociálnu službu sa primerane vzťahujú všeobecné právne predpisy o správnom konaní.
- (6) Opravný prostriedok proti rozhodnutiu o zákaze poskytovateľa sociálnej služby poskytovať sociálnu službu, nemá odkladný účinok.
- (7) Prijímateľ sociálnej služby je povinný písomne oznámiť obci Horná Mariková do ôsmich dní zmeny v skutočnostiach rozhodujúcich na trvanie odkázanosti na opatrovateľskú službu a zmeny v príjmových pomeroch a majetkových pomeroch rozhodujúcich na určenie sumy úhrady za opatrovateľskú službu.

- (8) Fyzická osoba, ktorá žiada o poskytovanie sociálnej služby, alebo prijímateľ sociálnej služby sú povinní na výzvu obce Horná Mariková zúčastniť sa posúdenia zdravotného stavu a opätovného posúdenia zdravotného stavu v termíne určenom lekárom. Ak sa fyzické osoby tohto posúdenia nezúčastnia, konanie o odkázanosti na sociálnu službu sa zastaví, alebo sa rozhodne o zániku odkázanosti na sociálnu službu.

Článok V.

Zmluva o poskytovaní sociálnej služby

- (1) Obec Horná Mariková poskytuje opatrovateľskú službu na základe zmluvy o poskytovaní sociálnej služby, ktorá musí byť uzatvorená písomne a spôsobom, ktorý je pre prijímateľa sociálnej služby zrozumiteľný.
- (2) Ak má fyzická osoba záujem o poskytovanie opatrovateľskej služby, je povinná podať obci písomnú žiadosť o uzatvorenie zmluvy o poskytovaní opatrovateľskej služby, ktorá obsahuje
- meno a priezvisko fyzickej osoby, dátum narodenia a adresu jej pobytu,
  - druh sociálnej služby,
  - potvrdenie o príjme za predchádzajúci kalendárny rok,
  - doklady o majetkových pomeroch,
  - deň začatia poskytovania opatrovateľskej služby a čas poskytovania opatrovateľskej služby,
  - iné doklady, ktoré sú podkladom na uzatvorenie zmluvy.
- (3) Súčasťou žiadosti o uzatvorenie zmluvy o poskytovaní sociálnej služby musí byť právoplatné rozhodnutie o odkázanosti na opatrovateľskú službu.
- (4) Zmluva o poskytovaní sociálnej služby obsahuje označenie zmluvných strán, druh poskytovanej sociálnej služby, vecný rozsah a formu poskytovania sociálnej služby, deň začatia a čas a miesto poskytovania sociálnej služby, sumu úhrady za sociálnu službu, spôsob jej určenia a jej platenia, podmienky zvyšovania sumy úhrady za sociálnu službu, dôvody odstúpenia od zmluvy a sumu nezaplatennej úhrady za sociálnu službu podľa § 73 ods. 13 zákona o sociálnych službách.
- (5) V zmluve o poskytovaní sociálnej služby sa môžu dohodnúť aj ďalšie náležitosti podľa druhu sociálnej služby.
- (6) Ak za zmena skutočností, ktoré sú predmetom zmluvy o poskytovaní opatrovateľskej služby, možno tieto skutočnosti zmeniť dodatkom k zmluve o poskytovaní sociálnej služby.
- (7) Ak sa zmena skutočností rozhodujúce na určenie úhrady za sociálnu službu podľa tohto VZN, poskytovateľ a prijímateľ sociálnej služby sú povinní uzatvoriť dodatok k zmluve o poskytovaní sociálnej služby.
- (8) Prijímateľ sociálnej služby môže jednostranne vypovedať zmluvu o poskytovaní sociálnej služby kedykoľvek aj bez uvedenia dôvodu, pričom výpovedná lehota nesmie byť dlhšia ako 30 dní.
- (9) Obec Horná Mariková ako poskytovateľ sociálnej služby môže jednostranne vypovedať zmluvu o poskytovaní sociálnej služby, ak
- prijímateľ sociálnej služby hrubo porušuje povinnosti vyplývajúce zo zmluvy o poskytovaní sociálnej služby najmä tým, že hrubo porušuje dobré mravy, ktoré narúšajú občianske spolužitie alebo nezaplatí dohodnutú úhradu za sociálnu službu,
  - prijímateľ sociálnej služby neuzatvorí dodatok k zmluve o poskytovaní sociálnej služby podľa ods. 7 tohto článku,
  - obec rozhodne o zániku odkázanosti fyzickej osoby na sociálnu službu.
- Obec Horná Mariková je povinná doručiť prijímateľovi sociálnej služby písomnú výpoveď s uvedením dôvodu výpovede. Výpovedná lehota je 30 dní.
- (10) Na vzťahy neupravené týmto VZN vo veci poskytovania sociálnej služby sa primerane použijú ustanovenia zákona o sociálnych službách.

Článok VI. Poskytovanie opatrovateľskej služby

- (1) Podmienkou poskytovania opatrovateľskej služby je rozhodnutie o odkázanosti na poskytovanie opatrovateľskej služby.
- (2) Opatrovateľská služba je terénna služba, ktorá sa poskytuje prednostne v domácnosti fyzickej osoby a to v pracovné dni spravidla v čase od 7.00 hod. do 15.30 hod. prostredníctvom opatrovateľov, s ktorými sa uzatvára pracovný pomer alebo dohoda o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru.
- (3) Opatrovateľskou službou sa poskytujú úkony podľa prílohy č. 2 tohto VZN. Rozsah úkonov na základe sociálnej posudkovej činnosti určuje obec v hodinách. Minimálny rozsah úkonov sebaobsluhy nesmie byť nižší, ako je rozsah zodpovedajúci stupňu odkázanosti fyzickej osoby posúdený podľa prílohy č.1 tohto VZN.
- (4) Opatrovateľská služba sa poskytuje na dobu počas splnenia podmienok trvania nároku na tento druh sociálnej služby.
- (5) Pri hospitalizácii klienta, pri umiestnení klienta do zariadenia sociálnych služieb alebo pri prerušení poskytovania opatrovateľskej služby na dobu dlhšiu ako 30 dní je klient povinný písomne vyzvať poskytovateľa o zmenu zmluvných podmienok zmluvy o poskytovaní sociálnej služby formou dodatku alebo o jej zrušenie.

Článok VII. Úhrada za opatrovateľskú službu, spôsob jej určenia a platenia

- (1) Prijímateľ sociálnej služby je povinný platiť úhradu za poskytovanú opatrovateľskú službu podľa svojho príjmu a majetku. Po zaplatení úhrady za opatrovateľskú službu musí prijímateľovi zostať mesačne z jeho príjmu najmenej 1,3 násobku sumy životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu ustanovenej osobitným predpisom²⁾.
- (2) Úhrada za opatrovateľskú službu v kalendárnom mesiaci sa určí podľa rozsahu hodín poskytovaných úkonov sebaobsluhy, úkonov starostlivosti o domácnosť a základných sociálnych aktivít v prepočte na 22 pracovných dní, resp. 30 kalendárnych dní.
- (3) Výška úhrady za opatrovateľskú službu určuje obec Horná Mariková vo výške **1,0 € za jednu hodinu poskytovanej služby**.
- (4) Úhradu za opatrovateľskú službu platí klient podľa skutočného rozsahu poskytovaných úkonov sebaobsluhy, úkonov starostlivosti o domácnosť a základných sociálnych aktivít za kalendárny mesiac, v ktorom sa opatrovateľská služba poskytla, najneskôr do 10. dňa nasledujúceho kalendárneho mesiaca.
- (5) Rozsah a podmienky úhrady za poskytovanie opatrovateľskej služby si klient dohodne s poskytovateľom v zmluve o poskytovaní sociálnej služby.
- (6) Prijímateľ sociálnej služby nie je povinný platiť úhradu za sociálnu službu, ak jeho príjem nižší alebo sa rovná sume ustanovenej v odseku 1 tohto článku.
- (7) Prijímateľ sociálnej služby platí len časť úhrady za sociálnu službu, ak jeho príjem je vyšší ako je suma ustanovená v odseku 1 tohto článku a jeho výška nepostačuje na zaplatenie určenej úhrady za sociálnu službu.
- (8) Ak sa príjem prijímateľa sociálnej služby posudzuje spoločne s príjmami fyzických osôb, ktorých príjmy sa s ním spoločne posudzujú, po zaplatení úhrady za sociálnu službu musí zostať mesačne z ich príjmu najmenej 1,3 násobku sumy životného minima ustanovenej osobitným predpisom²⁾.

2) Zákon č.601/2003 Z.z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

- (9) Ak prijímateľ sociálnej služby nemá príjem alebo jeho príjem nepostačuje na platenie úhrady za sociálnu službu, môže úhradu alebo jej časť platiť aj iná osoba, s ktorou obec môže uzatvoriť zmluvu o platení úhrady za sociálnu službu.
- (10) Ak podľa odseku 1 tohto článku nevznikne prijímateľovi sociálnej služby povinnosť platiť úhradu za sociálnu službu alebo jej časť, prechádza táto povinnosť postupne na rodičov a deti, ak sa ich príjem neposudzuje spoločne s príjmom prijímateľa sociálnej služby; rodičom alebo deťom po zaplatení úhrady za sociálnu službu musí mesačne zostať 1,3 násobku sumy životného minima. Rodičia alebo deti môžu uzatvoriť s poskytovateľom sociálnej služby zmluvu o platení úhrady za sociálnu službu.
- (11) Ak nedôjde k uzatvoreniu zmluvy podľa odseku 10 tohto článku, obec Horná Mariková rozhodne o povinnosti rodičov alebo detí platiť úhradu za sociálnu službu alebo jej časť za prijímateľa sociálnej služby, ktorému nevznikne povinnosť platiť úhradu za sociálnu službu alebo jej časť.
- (12) Ak podľa predchádzajúcich odsekov nevznikne prijímateľovi sociálnej služby povinnosť platiť úhradu za opatrovateľskú službu alebo jej časť a táto povinnosť nevznikne ani rodičom alebo deťom a prijímateľ sociálnej služby zomrie, nezaplatená úhrada za opatrovateľskú službu alebo jej časť je pohľadávka obce, ktorá sa uplatňuje v konaní o dedičstve.

Článok VIII. Prechodné ustanovenia

- (1) Fyzická osoba, ktorej sa poskytuje opatrovateľská služba podľa zákona účinného do 31. decembra 2008, sa považuje za odkázanú na túto sociálnu službu do nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o odkázanosti na opatrovateľskú službu podľa zákona účinného od 1. januára 2009, najdlhšie do 31. decembra 2010.
- (2) Fyzická osoba, ktorá vykonáva opatrovateľskú službu podľa zákona účinného od 1. januára 2009 je povinná splniť podmienku dosiahnutého vzdelania, t.j. buď úplné stredné odborné vzdelanie získané v študijnom odbore so zameraním na opatrovanie alebo na poskytovanie zdravotnej starostlivosti, alebo absolvovanie akreditovaného kurzu opatrovania najmenej v rozsahu 220 hodín do 31. decembra 2011.

Článok IX. Spoločné ustanovenia

- (1) Poskytovateľ opatrovateľskej služby je povinný chrániť osobné údaje získané za účelom určenia výšky za poskytovanú opatrovateľskú službu v zmysle zákona č.428/2002 Z. z. o ochrane osobných údajov v znení neskorších zmien a doplnkov.
- (2) Pri poskytovaní opatrovateľskej služby a stanovovaní úhrad za poskytovanú opatrovateľskú službu sa primerane použije zákon č.448/2008 o sociálnych službách, zákon č.36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov a ďalšie súvisiace zákony.
- (3) Náležitosti súvisiace s opatrovateľskou službou pre obec Horná Mariková vykonáva Spoločný obecný úrad v Jasenici, pracovisko Považská Bystrica.

Článok X.
Záverečné ustanovenia

- (1) Toto VZN obce Horná Mariková bolo schválené obecným zastupiteľstvom v Hornej Marikovej dňa 10.júna 2009, uznesením č. 6/2009.
- (2) Toto VZN bolo zverejnené na úradnej tabuli obce Horná Mariková od 24.04.2009 do 10.05.2009.
- (3) Všeobecné záväzné nariadenie nadobúda účinnosť dňa 10.06.2009.
- (4) Týmto VZN sa zrušuje VZN 2/2008.

V Hornej Marikovej dňa 10.06.2009

Ing. Pavol Pacek
starosta obce

Príloha č. 1 VZN

(Príloha č.3 B k zákonu č.448/2008 o sociálnych službách)

Zaradenie do stupňa odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby na základe dosiahnutých bodov a určenie rozsahu odkázanosti

Stupeň	Počet bodov	Priemerný rozsah odkázanosti (hod/deň)	Priemerný rozsah odkázanosti (hod/mesiac)
I.	105 – 120	0	0
II.	85 – 104	2 - 4	60 - 120
III.	65 – 84	4 - 6	120 - 180
IV.	45 – 64	6 – 8	180 - 240
V.	25 – 44	8 - 12	240 - 360
VI.	0 – 24	viac ako 12	viac ako 360

Sebaobslužné úkony

a) Hygiena

1. osobná hygiena

- hygienická starostlivosť o jednotlivé časti tela: ruky, tvár, zuby, nechty (holenie, česanie, umývanie, make-up, odličovanie, strihanie nechtov na rukách a na nohách, aplikácia krémov, masti, prípadne medikamentov),

2. celkový kúpeľ

- hygienická starostlivosť o celé telo vo vani, prípadne v sprche s umytím vlasov (celkový kúpeľ sa vykonáva vždy vo vani, alebo v sprchovom kúte),

b) Stravovanie a dodržiavanie pitného režimu

1. porciovanie stravy,
2. obsluha (prinesenie stravy a nápoja na dosah klienta),
3. kŕmenie a pomoc pri pití,

c) Vyprázdňovanie močového mechúra a hrubého čreva

1. sprievod na toaletu,
2. pomoc pri vyzliekaní, obliekaní,
3. účelná očista po toalete,
4. sprievod z toalety,
5. podanie podložnej misy, močovej fľaše s následným očistením podložnej misy (fľaše),
6. ochrana osobnej a posteľnej bielizne pred znečistením (nasadenie a výmena plienky),

d) Obliekanie, vyzliekanie

1. výber oblečenia (rozpoznanie jeho správneho vrstvenia a farieb),
2. obliekanie, obúvanie,
3. vyzliekanie, vyzúvanie,

e) Mobilita, motorika

1. sprievod pri chôdzi (chôdza po rovine, po schodoch),
2. pomoc pri vstávaní z lôžka, pomoc pri líhaní na lôžko,
3. polohovanie,
4. pomoc pri manipulácii s predmetmi (napríklad pri uchopení lyžičky, zapínaní gombíkov),
5. obsluha a premiestňovanie predmetov dennej potreby.

Úkony starostlivosti o svoju domácnosť

- a) nákup potravín a iného drobného spotrebného tovaru,
- b) príprava jedla, varenie, zohrievanie jedla,
- c) donáška jedla do domu,
- d) umytie riadu,
- e) bežné upratovanie v domácnosti,
- f) obsluha bežných domácich spotrebičov,
- g) starostlivosť o bielizeň (pranie, žehlenie),
- h) starostlivosť o lôžko,
- i) vynášanie drobného odpadu do zbernej smetnej nádoby,
- j) donáška uhlia, donáška dreva, vynesenie popola, donáška vody, kúrenie vo vykurovacích telesách a ich čistenie,
- k) ďalšie jednoduché úkony spojené s prevádzkou a udržiavaním domácnosti (administratívne úkony spojené s vedením domácnosti, napríklad zabezpečenie úhrady platieb).

Základné sociálne aktivity

a) sprievod

1. na lekárske vyšetrenie,
2. na vybavenie úradných záležitostí,
3. do školy, zo školy, do zamestnania a zo zamestnania,
4. pri záujmových činnostiach,

b) predčítanie pre fyzickú osobu, ktorá je nevidiaca alebo prakticky nevidiaca najmä pri vybavovaní úradných záležitostí, pri vybavovaní úradnej a osobnej korešpondencie a pri nakupovaní,

c) tlmočenie

1. pre fyzickú osobu, ktorá je nepočujúca alebo fyzickú osobu, ktorá má ťažkú obojstrannú nedoslýchavosť, najmä pri vybavovaní úradných záležitostí, pri návšteve lekára, pri záujmových činnostiach,
2. pre fyzickú osobu, ktorá je hluchoslepá, najmä pri vybavovaní úradných záležitostí, pri vybavovaní úradnej a osobnej korešpondencie a pri nakupovaní, pri návšteve lekára, pri záujmových činnostiach.

Dohľad pri úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o svoju domácnosť a pri vykonávaní základných sociálnych aktivít (ďalej len „dohľad“)

- a) potreba dohľadu v určenom čase,
- b) potreba nepretržitého dohľadu